

Pod sztandarem Frontu Narodowego

— Przygotowania do centralnej akademii w Łodzi
— Aktorzy o 1 Maja

SLEDZĄC przygotowania artystów scen łódzkich do uczczenia Święta Pracy, obserwując od samego niedzielnego ranka ruch w Teatrze im. Jaracza, gdzie te przygotowania się odbywają, bieganinę, przejęte twarze aktorów i pracowników technicznych, słysząc rozmowy i urywki powtarzanych tekstów — postronny obserwator wciągnięty jest mimo woli w atmosferę niecodziennej pracy teatru. Ale teatr i jego ludzie stają się dla niego bliscy i zrozumiali.

Czy sprawa to atmosfera 1-majowa, wspólna troska o najbardziej uroczyste i wspólnie podkreślenie wagi święta ludzi pracy? Bez względu na to. A poza tym wchodzi tu w grę jeszcze jeden moment: nowe oblicze teatru i jego ludzi, ich praca związana z pracą całego społeczeństwa, wspólny wysiłek i wspólny cel.

Wczoraj i dziś teatru

AKTORZY, mówiąc o swym udziale w święcie 1 Maja, tak charakteryzują drogę teatru i jego ludzi do tegorocznego 1 Maja:

„Przed wojną istniała tzw. gielda aktorska. W kawiarni przy pół czarnej aktor załatwiał swoje engagement z dyrektorem, który go wykorzystywał, ofiarowując minimum gaży, tłumacząc, że inny aktor — siedzący przy stoliku obok — zgodził się grać za mniejszą stawkę. W ten sposób odbywała się licytacja i przeciętny aktor nie chciał być bezrobotnym, musiał się godzić na minimum piąty. Teatr bowiem był przedsiębiorstwem kapitalistycznym, obsługującym burżuazję, pozbawiony był atmosfery pracy ideowej. Pod względem artystycznym — rzadził szablon. Z repertuaru repertuar był oparty na kasowych szlagierach, to znaczy na mieszczańskich komediach i farsach. Jedynie szczupłe grupy aktorów i reżyserów postępowych, ożywionych potrzebą rzetelnej pracy ideowej — artystycznej, dbały o rozwój kultury teatralnej.

Polska Ludowa zmieniła oblicze teatru. Z roku na rok po odzyskaniu niepodległości teatr coraz lepiej rozumiał swą rolę trybuny społecznej, swe zadanie współtwórcy kultury Polski Ludowej. Festiwal polskiej sztuki współczesnej, zacieśnienie stosunków z teatrem radzieckim — zapoczątkowały nowy okres pracy teatru polskiego — pracy opartej o podstawy realizmu socjalistycznego.

DZIS teatr i jego ludzie przestali być odrębną zamkniętą w sobie grupą. Powiązanie ze społeczeństwem i udział w bogatym życiu społeczeństwa budującego socjalizm sprawiły, że aktor ma nową i ważną rolę do spełnienia.

Udział aktorów łódzkich w Święcie Pracy

Co roku teatry biorą udział w centralnej akademii 1-majowej, czy to w sensie reżyserkim czy aktorskim lub organizacyjnym. Poza tym wpywają zobowiązania 1-majowe, tworzą się brygady artystyczne, biorące czynny udział w święcie 1-majowym w Łodzi i województwie. W ramach łączności

miasta ze wsią „SPATIF“ (Stowarzyszenie Polskich Artystów Teatru i Filmu) mobilizuje aktorów do pracy agitacyjnej. Aktorzy służą Świętu Pracy swą wiedzą praktyczną i teoretyczną, słowem, scenicznym obrazem, pieśnią. Przed wojną aktor rzadko kiedy pracował społecznie, teatr bowiem nie był jego teatrem, nie dbał o

Front Narodowy jest jednością wszystkich, którzy gotowi są oddać swe myśli, zapał i siły walce o zwycięskie wykonanie historycznych planów narodowych — planów uprzemysłowienia i wszechstronnego rozwoju Polski.

Front Narodowy — skupia się wokół klasy robotniczej, która przewodzi narodowi w walce o wyzwolenie, a dziś przewodzi w budowaniu nowego życia, — opiera się na sojuszu robotniczo-chłopskim, — wzmacnia coraz ściślej więź inteligencji pracującej z klasą robotniczą.

Front Narodowy jest braterską jednością działania partyjnych i bezpartyjnych, związanych wzajemnym zaufaniem, wspólną pracą i walką o lepsze jutro.

Kto staje w szeregach Frontu Narodowego, kto wzmacnia jego jedność i przyczynia się do osiągnięcia jego wielkich i sprawiedliwych celów — jest patriotą.

„Ojcowie rewolucji“ — to tytuł i część artystycznej akademii 1-majowej, w której ujrzymy aktorów Feliksa Żukowskiego i Seweryna Butryma w rolach Lenina i Stalina.

niego, nie opiekował się nim. Zarobek — tylko to wiązało aktora z teatrem. Dzisiaj aktor pracuje dla swojego teatru z oddaniem i poczuciem obowiązku społecznego. Teatr bowiem daje mu możliwość rozwoju, otwiera przed nim szerokie perspektywy pracy dla społeczeństwa i ze społeczeństwem. Aktorzy są częścią świata pracy, coraz silniej zwiernającego swe szeregi pod sztandarem Frontu Narodowego.

APROGRAM Frontu Narodowego zapewnia dalszy rozwój naszej kultury, której pracownikami jesteśmy. Rozwinie sze roko budownictwo teatrów, kin, muzeów, domów kultury, świetlic i innych ośrodków życia kulturalnego w mieście i na wsi. — Oto słowa z programu Frontu Narodowego, które znajdują no we potwierdzenie realizacji w projekcie budżetu wygłoszonym na II sesji Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Przygotowania do wielkiego dnia

Aktorzy łódzcy z entuzjazmem przygotowują wielką imprezę 1-majową. Po raz pierwszy w tym roku współpracują oni z aktorami świetlicowymi, którzy również wezmą udział w centralnej akademii 1-majowej. Cieszymy się z tej współpracy, jest ona bowiem wyrazem dążeń naszych teatrów do ściślej się powiązania z masami pracującymi, do trwałego zespolenia się z ofiarną klasą robotniczą Łodzi. Łączą nas bowiem wspólne idee, wspólne cele i w imię ich realizacji strzec będziemy naszej jedności we Froncie Narodowym.

Część artystyczna centralnej akademii

DYREKTOR Teatru im. Jaracza Feliks Żukowski wychodzi z garderoby. Nie można go poznać. Nie można również poznać Seweryna Butryma. Żukowski do złudzenia przypo-

mina Lenina, Butrym — Stalina. Po raz pierwszy w Łodzi w wykonaniu tych doskonałych aktorów ujrzymy i usłyszymy na centralnej akademii 1-majowej dwóch największych ludzi naszej epoki. „OJCOWIE REWOLUCJI“ — to tytuł pierwszej części programu artystycznego, przygotowanego według tekstu Wiśniewskiego i Pogodina.

„BUDOWNICZOWIE PLANU 6-LETNIEGO“ — to tytuł drugiej części, w której zobaczymy 9 grup różnych zawodów w pochodzie 1-majowym, pokazanym na scenie. 350 osób weźmie udział w tej części programu, przygotowanego z wielką starannością przez aktorów trzech teatrów dramatycznych, jak również zespołów świetlicowych. Teksty do tej części czerpano z twórczości naszych poetów współczesnych, m. in. Broniewskiego, Brauna, Lewina i Słobodnika. Taniec i śpiew przeplatać będą całość programu, który w tym roku, sądząc z niekompletnych jeszcze informacji i wstępnych prób — wypadnie w rozmiarach i formie dotąd w Łodzi nieogładanych.

ŁAPIŃSKA, ROGACKI, KWASKOWSKI aktorzy Teatru im. Jaracza

W ten sposób uczczą dzień 1 Maja Zobowiązania pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi

Wyrażając swą wolę uczczenia czynnem zbliżającego się święta 1 Maja, pracownicy Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi podjęli szereg wartościowych zobowiązań.

Przed wszystkim pragnąc przyjąć z pomocą studentom przygotowującym się do egzaminów w sesji wiosennej, w ciągu maja i czerwca Biblioteka udostępniła Czytelnię Ogólną także w niedziele, w godz. 9 — 14.

Z dniem 1 maja Biblioteka udostępni czytelnikom karto-

...Wysiłek twórczy każdego z nas, literatów polskich, w dobrze pojętym interesie narodowym i w swoim własnym powinien być skierowany ku pomnożeniu sił Frontu Narodowego, ku przyspieszeniu realizacji Planu 6-letniego. Zarówno ilością, jak i zwłaszcza jakością naszych utworów powinniśmy świadomie uczestniczyć w wielkim dziele przebudowy naszego kraju, w historycznym procesie ideologicznego i psychicznego przeobrażenia się naszego narodu w naród socjalistyczny“.

Powyższe słowa są wyjątkiem z referatu ideologicznego, wygłoszonego przez Mariana Piechała na walnym dorocznym zebraniu Zarządu Oddziału Związku Literatów Polskich w Łodzi, które odbyło się ubiegłej niedzieli.

Na zebraniu złożono sprawozdanie z rocznej działalności Zarządu, dokonano jej wnikliwej krytyki i podsumowano wyniki pracy. Literaci łódzcy napisali,

Uroczyste ślubowanie na wierność Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej składa duchowieństwo woj. łódzkiego

W miastach wojewódzkich trwa od kilkunastu dni składanie ślubowań przez duchowieństwo na wierność Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Ślubowania te przyjmują od księży przewodniczący Wojewódzkiego Rad Narodowych. M. in. ślubowanie takie złożył już ksiądz woj. stalinogrodzkiego, bydgoskiego, krakowskiego, kieleckiego.

W dniu wczorajszym odbyło się przyjęcie ślubowania od pierwszej, kilkudziesięcioosobowej grupy księży woj. łódzkiego.

Około 70 księży, z czterech powiatów: — łęczyckiego, radomszczańskiego, łowickiego i piotrkowskiego — zebrało się w dużej sali konferencyjnej WRN celem dopełnienia uroczystego aktu ślubowania.

Na wstępie przewodniczący

Wiemy, że nasze zadanie — to aktywne uczestnictwo w wielkim dziele przebudowy Polski Ludowej

— Literaci łódzcy mówią o swym rocznym dorobku na zebraniu sprawozdawczo-wyborczym — Szmaglewska, Huszcza i Szuster na czele związku

przełożyli i wydali bądź złożyli w wydawnictwach do druku znacznie więcej niż w okresie poprzednim dzieł oryginalnych, pomimo tego, że stan liczebny Oddziału zmniejszył się w bieżącym roku o kilka osób. W tej chwili w wykończeniu na warsztacie artystycznym, względnie w wydawnictwach, znajdują się 72 pozycje.

Charakterystycznym dla coraz ściślej się powiązania się literatów łódzkich z klasą robotniczą jest fakt, że kilkunastu pisarzy nawiązało stałą współpracę z różnymi zakładami przemysłowymi Łodzi w celu zebrania dokumentacji do opracowań literackich. M. in. Leon Gomolicki czerpie materiał do swojej powieści o Łodzi — „Barykadzie“ — w Zakładach Przemysłu Bawełnianego im. Marchlewskiego, Władysław Pawlak opracowuje powieść

„Ludzie bawełnianej fabryki“, korzystając z materiałów dostarczanych przez Zakład im. Dzierżyńskiego. Edward Szuster zbiera materiał do powieści z życia łódzkich robotników budowlanych w Zakładach Przemysłu Drzewnego, a Władysław Rymkiewicz umiejscowił akcję swej powieści o włókniarzach w Zakładach im. J. Stalina.

Prócz niewątpliwych sukcesów, jakie Oddział Związku ma na swoim koncie notuje się również szereg błędów i niedociągnięć w jego pracy. Jednym z błędów była niedostateczna opieka nad Kolem Młodych, następnie nieuregulowana kwestia współpracy z miesięcową prasą i radiem. Nie dość ścisła była również współpraca między Zarządem Oddziału a Podstawową Organizacją Partyjną. W związku z tym pod adresem nowego zarządu wy-

Seweryna Szmaglewska, znana pisarka i działaczka Łódzkiego Komitetu Frontu Narodowego, wybrana została prezesem Zarządu Oddziału Związku Literatów Polskich w Łodzi.

sunięto szereg wniosków których realizacja, poparta pomocą ogółu członków Oddziału, pozwoli na zlikwidowanie dawnych błędów.

Jeden z dezyderatów dotyczący twórczości literatów łódzkich i brzmi jak następuje: Otoczyć szczególnymi względami tematykę łódzką w twórczości, wysunąć tak aktualne nadal tematy do opracowania literackiego, jak problem pokoju, spółdzielczości wiejskiej, wielkiego budownictwa, młodzieży, współzawodnictwa pracy, 10-lecia powstania Polski Ludowej, dalszej realizacji Planu 6-letniego, dalszego rozszerzania bazy Frontu Narodowego.

Nowowybrany Zarząd Oddziału Łódzkiego Związku Literatów Polskich ukonstytuował się w sposób następujący:

Prezes — Seweryna Szmaglewska, wiceprezesi — Jan Huszcza i Edward Szuster, sekretarz — Igor Sikirycki, skarbnik — Stanisław Czernik, członkowie zarządu — Leon Gomolicki i Stanisław Pięta, zastępcy członków zarządu — Jan Czarny i Wanda Karczewska.

Odpowiedzi REDAKCJI

W. Dusiąski. — Prosimy o osobiste zgłoszenie się do redakcji celem uzyskania odpowiedzi.

Zygmunt Karolak. — Wzrostek do szkół wychowania fizycznego przeprowadzają komisje werbunkowe pow. Działkowickich Radach Narodowych.

